

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1061

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 18 noiembrie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
44. — Hotărâre privind vacantarea funcției de membru neexecutiv al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară	2
45. — Hotărâre privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune	2–3
46. — Hotărâre privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație al Societății Române de Radiodifuziune	3–4
47. — Hotărâre privind numirea președintelui Autorității Electorale Permanente	4
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 660 din 3 decembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ <i>stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații</i> ” din cuprinsul art. 169 ¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a dispozițiilor art. 169 ² din aceeași lege, precum și celor ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă	5–11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 323 din 22 septembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	12–16

ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind vacantarea funcției de membru neexecutiv
al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară**

În temeiul prevederilor art. 67 din Constituția României, republicată, și al art. 12 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se vacantează funcția de membru neexecutiv al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, ca urmare a demisiei domnului Nicolae Ciprian-Dumitru din data de 31 octombrie 2024 din această funcție.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 18 noiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 18 noiembrie 2025.
Nr. 44.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație
al Societății Române de Televiziune**

În temeiul prevederilor art. 67 din Constituția României, republicată, și al art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se desemnează în Consiliul de administrație al Societății Române de Televiziune, pentru o perioadă de 4 ani, membrii titulari și membrii supleanți prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 18 noiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 18 noiembrie 2025.
Nr. 45.

ANEXĂ**COMPONENTA****Consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune****I. Membri titulari**

Corchiș Camelia-Loredana
Bărăgan Stelian
Matei Amalia-Nicoleta
Carp Radu
Pocora Cristina-Ancuța
Trofin Catrinel-Paula
Ghiurco Monica-Simona
Andercô Aliz-Timea
Manciu Cristiana-Narcisa
Săftoiu Ana-Adriana
Torică Emanuel Sorin
Godinac Cristinel
Velimirovici Borislav

II. Membri supleanți

Sava Daniela
Croitoru Gheorghe
Ghiță Cătălin
Udriște Rafael
Kis Timea
Cuza Bogdan-Alexandru
Luca Mariana
Iordănescu Gabriela Luminița
Amza Alina
Ivanovski Gjorgji

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind desemnarea membrilor Consiliului de administrație
al Societății Române de Radiodifuziune**

În temeiul prevederilor art. 67 din Constituția României, republicată, și ale art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se desemnează în Consiliul de administrație al Societății Române de Radiodifuziune, pentru o perioadă de 4 ani, membrii titulari și membrii supleanți prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 18 noiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 18 noiembrie 2025.

Nr. 46.

C O M P O N E Ţ A**Consiliului de administraţie al Societăţii Române de Radiodifuziune****I. Membri titulari**

Săraru Ruxandra Ileana
Herjeu Radu-Bogdan
Şerbănescu Alexandru-Ioan
Muntean Maria
Pufu Vlad-Mircea
Schwartz Robert-Cristian
Coliban Alexandra
Bodoczi Annamária
Pătlăgeanu Dragoş-Gabriel
Dogioiu Nadina-Ioana
Tănase Marius-Dorian
Balaci Nicoleta-Viorica
Gheorghe Roxana Georgeta

II. Membri supleanţi

Nicolescu Maria-Lăcrămioara
Bogdan Alexandra
Seidler Cristian-Gabriel
Demeter Katalin
Ilie Camelia-Tatiana
Sălbatecu Daniela-Elena
Miclăuş Mihai-Ioan
Olteanu Laurenţiu-Marius
Petrescu Mirela Antonela

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAŢILOR****SENATUL****H O T Ă R Ă R E****privind numirea preşedintelui Autorităţii Electorale
Permanente**

În temeiul prevederilor art. 67 din Constituţia României, republicată, şi ale art. 101 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Autorităţii Electorale Permanente, cu modificările şi completările ulterioare,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se numeşte în funcţia de preşedinte al Autorităţii Electorale Permanente domnul Adrian Țuțuianu, pe o perioadă de 8 ani, începând cu data de 15 decembrie 2025.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaţilor şi de Senat în şedinţa comună din 18 noiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

PREŞEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

Bucureşti, 18 noiembrie 2025.
Nr. 47.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 660

din 3 decembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a dispozițiilor art. 169² din aceeași lege, precum și celor ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Mihai Gherghiceanu în Dosarul nr. 4.356/97/2018 al Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 4D/2020, nr. 7D/2020, nr. 15D/2020, nr. 154D/2020, nr. 155D/2020, nr. 156D/2020, nr. 751D/2020, nr. 830D/2020 și nr. 831D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 192/2015, în interpretarea dată acestora prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, ale art. 169² din Legea nr. 263/2010, precum și ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Petru Negură, Victoria Glodeanu, Hajnalka Duția, Iosif Adrian Delian, Aurel Uilăcan, Ovidiu Nicolae Gomoii, Liviu Teodosiu, Livia Vasu și Vasile Ola în dosarele nr. 540/97/2019, nr. 2.581/97/2018, nr. 2.626/97/2018 și nr. 2.934/97/2018 ale Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, în Dosarul nr. 3.926/62/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, în dosarele nr. 1.169/62/2018, nr. 4.832/62/2019 și nr. 4.676/62/2019 ale Tribunalului Brașov — Secția I civilă și în Dosarul nr. 1.141/97/2018 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 3D/2020, nr. 4D/2020, nr. 7D/2020, nr. 15D/2020, nr. 154D/2020, nr. 155D/2020, nr. 156D/2020, nr. 751D/2020, nr. 830D/2020 și nr. 831D/2020, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 4D/2020, nr. 7D/2020, nr. 15D/2020, nr. 154D/2020, nr. 155D/2020, nr. 156D/2020, nr. 751D/2020, nr. 830D/2020 și nr. 831D/2020 la Dosarul nr. 3D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 52 din 15 februarie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin încheierile 13 noiembrie 2019 și 16 decembrie 2019, Decizia civilă nr. 1.638/Ap. din 28 noiembrie 2019, încheierile din 29 noiembrie 2019 și 3 iunie 2020 și, respectiv, Încheierea din 27 mai 2020, pronunțate în dosarele nr. 4.356/97/2018, nr. 540/97/2019, nr. 2.581/97/2018, nr. 2.626/97/2018 și nr. 2.934/97/2018 ale Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, Dosarul nr. 3.926/62/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, dosarele nr. 1.169/62/2018, nr. 4.832/62/2019 și nr. 4.676/62/2019 ale Tribunalului Brașov — Secția I civilă și Dosarul nr. 1.141/97/2018 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă, **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă, Curtea de Apel Brașov — Secția civilă, Tribunalul Brașov — Secția I civilă și, respectiv, Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 192/2015, în interpretarea dată acestora prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, art. 169² din Legea nr. 263/2010, precum și ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Excepția a fost invocată de Mihai Gherghiceanu, Petru Negură,**

Victoria Glodeanu, Hajnalka Duția, Iosif Adrian Delian, Aurel Uilăcan, Ovidiu Nicolae Gomoî, Liviu Teodosiu, Livia Vasu și Vasile Ola în cauze având ca obiect soluționarea unor acțiuni prin care s-a solicitat recalcularea pensiei prin creșterea cu 50% a punctajelor anuale realizate în locurile de muncă încadrate în grupa I de muncă/condiții speciale de muncă.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate a textelor legale cuprinse în Legea nr. 263/2010 se susține, în esență, că dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din aceasta nu sunt clare și precise în privința cuantumului stagiului complet de cotizare ce urmează să fie folosit la determinarea punctajului mediu anual. Totodată, nici Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, nu a clarificat problema referitoare la modul în care se aplică acest text legal în fiecare situație în parte.

9. Se susține că este încălcat principiul egalității în drepturi în raport cu pensionarii sistemului public de pensii ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, întrucât, în privința acestora din urmă, valorificarea creșterii punctajelor anuale reglementate de noua lege s-a realizat în condițiile stagiului complet de cotizare existent la data stabilirii dreptului la pensie, și nu la data intrării în vigoare a noii legi care, prin ipoteză, stabilește creșterea acestor punctaje. Totodată, se arată că drepturile de pensie de care beneficiază persoanele pensionate după data de 1 ianuarie 2011 sunt superioare celor ale persoanelor care s-au pensionat anterior acestei date și căroră li se recalculează pensiile prin creșterea atât a punctajului anual, cât și a stagiului de cotizare folosit. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la egalitatea în drepturi.

10. Se mai arată că este încălcat dreptul de acces liber la justiție, întrucât legea nu este clară și previzibilă; astfel, persoanele vizate prin dispozițiile criticate nu beneficiază de securitate juridică. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la principiul securității juridice.

11. Se susține că textul criticat este contrar prevederilor constituționale privind protecția socială a muncii pentru că afectează în sens negativ dreptul la pensie obținut în baza unei legi anterioare, eliminând beneficiile reglementate de aceasta. Or, aceste beneficii sunt expresia prevederilor constituționale antereferite și țin cont de condițiile în care au lucrat pensionarii din industria minieră.

12. Se apreciază că este încălcat și dreptul de proprietate privată, întrucât pensia este un bun și un drept câștigat, astfel că extinderea duratei stagiului complet de cotizare, ce are ca efect diminuarea cuantumului pensiei, nu poate fi acceptată. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la dreptul de proprietate privată, cu referire la cuantumul pensiilor.

13. Se susține că sunt încălcate prevederile constituționale referitoare la dreptul la pensie, sens în care sunt menționate considerentele care au stat la baza pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 874 din 25 iunie 2010. Astfel, se arată că sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție din moment ce, fără a se afla în una dintre ipotezele textului constituțional care permit restrângerea exercițiului unui drept, legiuitorul a

reglementat creșterea stagiului de cotizare folosit la calculul pensiei, ceea ce a determinat diminuarea cuantumului acesteia.

14. Se mai arată că art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017 pentru completarea art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, ceea ce este contrar art. 108 alin. (2) din Constituție, și că persoana vizată de recalcularea drepturilor sale de pensie nu poate formula o cale de atac, ceea ce duce la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 129 și 148 coroborate cu art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Cu privire la neconstituționalitatea art. 169² din Legea nr. 263/2010, se apreciază că acesta încalcă textele constituționale antereferite și că, în realitate, nu aduce nicio majorare a punctajului mediu anual, ci creează un paralelism legislativ, contrar art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Mai mult, se arată că acest text este contradictoriu și încalcă dreptul de proprietate privată din perspectiva faptului că recalcularea punctajului mediu anual se realizează prin folosirea unui stagiului complet de cotizare mai mare decât cel avut în vedere la stabilirea pensiei. Se mai arată că este nesocotit principiul neretroactivității legii prin aceea că textul criticat reglementează noi termene de aplicare a art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, fără a abroga data dispusă de aceasta. Se încalcă astfel și art. 15 alin. (2) și art. 78 din Constituție.

16. În motivarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă se arată că textul de lege criticat trebuie să asigure aplicabilitatea legii, iar nu ambiguitatea ei, respectiv obligarea judecătorilor de a se supune unor statuări ale Înaltei Curți de Casație și Justiție prin interpretările date unor texte de lege, sintagme sau chestiuni de drept. Se susține că în acest mod se încalcă art. 1 din Constituție, prin imixtiunea pe care instanța supremă o realizează în judecarea cauzelor, în speță având ca obiect soluționarea unor litigii în domeniul pensiilor. Se mai susține, în acest sens, că pensiile sunt un segment juridico-social care impune o specializare strictă a completurilor de judecată, iar interpretările date de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unor dosare ce au ca obiect pensiile sunt limitate și nu pot fi aplicate unor categorii de persoane care au drepturile la pensie deja stabilite, în temeiul unor acte normative ce au operat în timp și spațiu și ale căror efecte se prelungesc pe perioada vieții beneficiarului, cât timp Înalta Curte nu judecă litigii ce privesc pensiile în nicio cale de atac. Se mai susține că independența justiției și a judecătorilor nu este nici scop în sine, nici suficientă pentru realizarea actului de justiție în mod echitabil, fiind nevoie și de imparțialitate, ce presupune, pe de o parte, ca activitatea de judecată să se desfășureze în mod obiectiv, iar, pe de altă parte, ca autoritățile căroră le revine această sarcină să fie neutre. Se mai arată că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că drepturile protejate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu sunt drepturi teoretice sau provizorii, ci drepturi concrete și efective, iar dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă toate cererile și observațiile părților sunt examinate conform normelor de

procedură, de către un tribunal specializat, independent și care se supune numai legii. Se mai invocă, în susținerea excepției, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, citându-se în acest sens cauzele *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, și *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, 1996.

17. În acest context, se critică cele statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, apreciindu-se că stagiul complet de cotizare prevăzut de lege nu se confundă cu stagiul de cotizare, fiind noțiuni complet diferite.

18. **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, arată că nu există o discriminare între persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010 și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis sub imperiul Legii nr. 263/2010. De altfel, art. 169¹ și, ulterior, art. 169² au fost introduse în Legea nr. 263/2010 tocmai pentru a elimina inechitățile dintre cele două categorii de pensionari, inclusiv cu privire la stagiul complet de cotizare. Se apreciază că nu se poate reține încălcarea dreptului de proprietate consacrat de art. 44 din Constituție, nefiind afectat cuantumul pensiei reclamantului, prin recalcularea în temeiul art. 169¹ din Legea nr. 263/2010. Se mai apreciază că predictibilitatea și claritatea unei norme juridice sunt cerințe pentru constituționalitatea unei legi, neputând echivala cu o încălcare a prevederilor constituționale invocate.

19. Totodată, se apreciază că nu s-au încălcat nici principiul neretroactivității legii civile și nici prevederile art. 78 din Constituție, dat fiind că nemulțumirea autorului excepției se referă tocmai la faptul că art. 169² din Legea nr. 263/2010 prevede numai pentru viitor recalcularea, și nu retroactiv, cum și-ar fi dorit acesta.

20. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, se apreciază că sesizarea instanței supreme, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, reprezintă un mecanism menit să preîntâmpine apariția unei practici neunitare în aplicarea și interpretarea legii de către instanțele judecătorești. Se mai apreciază că, având în vedere că dezlegarea dată problemelor de drept este obligatorie pentru toate instanțele judecătorești, se asigură astfel o practică judiciară unitară, în temeiul prerogativelor care îi sunt acordate de art. 126 alin. (3) din Constituție. Așa fiind, prevederile legale criticate asigură înfăptuirea justiției, în mod unitar, precum și supremația legii, fără a încălca în vreun fel accesul la justiție ori a îngreuna independența judecătorilor.

21. **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, apreciază că scopul Legii nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, prin care li s-a recunoscut și persoanelor aflate în situația autorilor excepției dreptul la un punctaj anual majorat, dar nu și utilizarea unui stagiul de cotizare redus în determinarea

punctajului mediu anual, este de înlăturare a diferențelor scriptice, nu de majorare a pensiilor, fiind acceptată de legiuitor și situația în care pensia recalculeată din oficiu este mai mică, sens în care s-a prevăzut menținerea în plată a cuantumului celui mai avantajos, potrivit art. 169¹ alin. (4) din Legea nr. 263/2010. Prin urmare, soluția aleasă anterior de legiuitor, astfel cum a fost interpretată și în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, a fost aceea de a se utiliza stagiul complet de cotizare redus, conform Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, la recalculările efectuate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, spre deosebire de reglementarea actuală, care prevede un alt stagiul de cotizare în privința recalculării vizate de art. 169¹ din Legea nr. 263/2010.

22. Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 din Constituție, se arată că principiul egalității în drepturi presupune, în mod necesar, existența unor situații analoage sau relevant similare, iar în cauza de față nu se pot identifica două categorii de subiecți care să se afle în aceeași situație, dar care să fie tratați în mod diferit.

23. **Tribunalul Brașov — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că nici prevederile legale criticate și nici interpretarea dată acestora prin decizia instanței supreme nu contravin principiilor constituționale ale egalității în drepturi și neretroactivității legii civile.

24. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ și ale art. 169² din Legea nr. 263/2010 este inadmisibilă, întrucât vizează interpretarea și aplicarea legii, aspecte ce intră în competența instanțelor judecătorești. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, apreciază că aceasta este neîntemeiată, nefiind încălcate dispozițiile constituționale invocate.

25. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

26. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

27. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

28. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, potrivit actelor de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 169¹ alin. (3), introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii

nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 8 iulie 2015, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1037 din 6 decembrie 2018, și ale art. 169² din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, precum și dispozițiile art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

29. În ceea ce privește stabilirea obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, în exercitarea controlului de constituționalitate, instanța de contencios constituțional trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1006 din 18 decembrie 2006; Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012; Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017). Prin urmare, analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că obiectul acesteia îl reprezintă sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dispozițiile art. 169² din aceeași lege, precum și cele ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Prevederile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010: „(3) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (2), la numărul total de puncte realizate de acestea până la data prezentei recalculări se adaugă numărul de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), la determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”;

— Art. 169² din Legea nr. 263/2010: „(1) Pensionarii sistemului public de pensii cărora li s-au aplicat prevederile art. 169¹ beneficiază de recalcularea pensiei cu utilizarea, la determinarea punctajului mediu anual, a stagiilor complete de cotizare avute în vedere, potrivit legii sau a unor hotărâri judecătorești, la stabilirea/recalcularea pensiei aflate în plată sau, după caz, convenite la data de 31 decembrie 2015.

(2) În situația în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1), rezultă un punctaj mediu anual mai mic decât punctajul mediu anual aflat în plată, se menține punctajul mediu anual și cuantumul aferent aflat în plată sau convenit la data recalculării.

(3) Recalcularea prevăzută la alin. (1) se efectuează din oficiu, în termen de 12 luni, calculat de la data de 1 octombrie 2018.

(4) Drepturile de pensie recalculate potrivit alin. (1) se cuvin de la data de 1 octombrie 2018.”;

— Art. 519 din Codul de procedură civilă: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune

de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”;

— Art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă: „(3) Dezlegarea dată chestiunilor de drept este obligatorie pentru instanța care a solicitat dezlegarea de la data pronunțării deciziei, iar pentru celelalte instanțe, de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

30. Prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1037 din 6 decembrie 2018, s-a stabilit că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma «stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații» se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010”.

31. În opinia autorilor excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept, art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 41 alin. (2) privind măsurile de protecție socială, art. 44 alin. (1)-(3) și (8) privind dreptul de proprietate privată, art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 78 privind intrarea în vigoare a legii, art. 108 alin. (2) privind actele Guvernului, art. 124 — *Înfăptuirea justiției*, art. 129 privind folosirea căilor de atac, art. 126 alin. (1)-(3) privind instanțele judecătorești și competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești și art. 148 privind actele de drept european. De asemenea, din motivarea excepției rezultă și invocarea încălcării dispozițiilor art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

32. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și prevederile art. 169² din aceeași lege au mai format obiect al controlului de constituționalitate, față de aceleași dispoziții constituționale ca și cele invocate în prezenta cauză, și cu o motivare identică. Prin Decizia nr. 506 din 13 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1015 din 25 octombrie 2021, paragrafele 26-35, raportându-se la jurisprudența sa în aceeași materie, Curtea a reținut, față de invocarea interpretării date de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, că autorii excepției de neconstituționalitate stăruie în a interpreta

sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” în sensul dorit de aceștia, și anume cu referire la stagiile de cotizare stabilite la data pensionării, și nu la cele prevăzute de legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010, opunându-se deci interpretării date prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018. Acest fapt nu constituie un veritabil aspect de neconstituționalitate care să atragă sancționarea art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 din perspectiva prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

33. Cu privire la criticile formulate prin raportare la prevederile art. 16 și 21 din Constituție, Curtea a constatat că acestea vizează diferența de tratament generată de interpretarea și aplicarea diferită de către instanțele de judecată a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, aspect asupra căruia s-a pronunțat instanța supremă prin decizia precitată.

34. Cu referire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 15 alin. (2), ale art. 44, 47 și 78 din Constituție, Curtea a reținut că Legea nr. 263/2010 prevede garanții exprese pentru păstrarea cuantumului pensiei, astfel că nu se poate aprecia că schimbarea elementelor în funcție de care aceasta a fost calculată afectează dreptul la pensie, așa cum a fost stabilit anterior.

35. Cât privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 129 și la art. 148 alin. (2) din Constituție, precum și la art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate din perspectiva încălcării dreptului de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, Curtea a constatat, în considerarea obiectului de reglementare al textului de lege criticat, care nu vizează aspecte procedurale referitoare la exercitarea căilor de atac, că dispozițiile constituționale și convenționale invocate nu sunt incidente în cauză.

36. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169² din Legea nr. 263/2010, Curtea a reținut că, potrivit art. 169² alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010, recalcularea pensiei în temeiul acestui articol de lege s-a efectuat, din oficiu, în termen de 12 luni, calculat de la data de 1 octombrie 2018. Procesul de recalculare a pensiilor, potrivit art. 169² din Legea nr. 263/2010, este, prin urmare, distinct și ulterior celui prevăzut de art. 169¹ din aceeași lege, care s-a aplicat începând cu data de 1 ianuarie 2016. Prin urmare, este lipsită de susținere critica potrivit căreia dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 ar constitui un paralelism legislativ. Mai mult, cele două texte de lege la care fac referire autorii excepției au reglementări cu un conținut diferit. Astfel, așa cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, paragrafele 71-77, dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 implică o schimbare a concepției legislative în raport cu dispozițiile art. 169¹ din aceeași lege, în sensul acordării, începând cu data de 1 octombrie 2018, atât a beneficiului majorării de punctaj, cât și a beneficiului folosirii, la recalcularea pensiei, a unui stagiul de cotizare redus, reglementat de acte normative cu caracter special. Or, așa cum s-a reținut și anterior, dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 au prevăzut doar creșterea punctajelor anuale, fără să fie luate în calcul la stabilirea pensiei stagiile de cotizare prevăzute de

legile speciale, în vigoare la data pensionării, ci stagiul complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 263/2010.

37. Examinând criticile referitoare la pretinsa omisiune legislativă, prin Decizia nr. 506 din 13 iulie 2021, paragraful 35, Curtea a observat, în prealabil, că recalcularea pensiei în temeiul art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 a reprezentat o procedură aplicabilă, din oficiu, tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei, astfel cum precizează în mod expres art. 134 alin. (14) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2011, introduse prin articolul unic din Hotărârea Guvernului nr. 291/2017 pentru completarea art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 8 mai 2017. Justificarea faptului că art. 169² din Legea nr. 263/2010 nu se referă la ipoteza în care recalcularea pensiilor în temeiul art. 169¹ din aceeași lege nu a avut loc se găsește în aceea că, potrivit dispozițiilor acestui din urmă text de lege, la data de 1 octombrie 2018, procesul obligatoriu de recalculare a pensiilor în temeiul art. 169¹ se putea considera finalizat. Împrejurarea că, din motive obiective, casele de pensii nu și-au îndeplinit în unele cazuri obligația de a recalcula pensiile în termenele prevăzute de lege, potrivit art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, nu poate fi interpretată ca reprezentând un impediment în aplicarea ulterioară a dispozițiilor art. 169² din aceeași lege, de vreme ce procesul de recalculare este obligatoriu, iar nerealizarea sa nu poate fi imputată titularilor dreptului la pensie. Acest aspect de fapt nu este de natură să conducă la neconstituționalitatea art. 169² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, care trebuie interpretat, în continuare, că se aplică tuturor persoanelor ale căror pensii trebuiau să fie recalculate, în mod obligatoriu, potrivit art. 169¹ din aceeași lege.

38. Totodată, Curtea a mai reținut, în privința criticilor de neconstituționalitate raportate la art. 108 alin. (2) din Constituție, că verificarea eventualității ca o hotărâre a Guvernului să modifice legea în executarea căreia a fost emisă depășește competențele Curții Constituționale (Decizia nr. 17 din 14 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 20 mai 2021, paragraful 79).

39. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele statuate în Decizia nr. 506 din 13 iulie 2021 își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

40. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, autorii excepției de neconstituționalitate susțin neconstituționalitatea textelor legale care instituie obligativitatea dezlegării date de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin hotărârea prealabilă pronunțată pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, atât pentru instanța judecătorească ce a solicitat dezlegarea, cât și pentru celelalte instanțe judecătorești, cu motivarea, în esență, că, în acest mod, lămuririle obligatorii pronunțate de instanța supremă asupra chestiunii de drept încalcă prevederile constituționale referitoare la statul de drept, drepturile cetățenilor și dreptatea, precum și obligativitatea respectării legii, consacrate prin art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

De asemenea, se arată că în același mod se aduc încălcări independenței judecătorilor și supunerii acestora doar față de lege, apărute de art. 124 alin. (3) din Constituție, în contextul unor interpretări aleatorii date în afara procesului, precum și imparțialității și egalității justiției pentru toți cetățenii. Totodată, în opinia autorilor excepției, prin posibilitatea solicitării de lămuriri în chestiuni de drept ce devin obligatorii pentru instanțele de judecată se poate ajunge la încălcarea accesului la justiție pentru apărarea drepturilor și libertăților, apărut de art. 21 din Constituție, prin pierderea încrederii într-o justiție independentă.

41. Analizând aceste susțineri, Curtea reține că prevederile de lege criticate în cauza de față au mai format obiectul controlului de constituționalitate, Curtea analizându-le prin prisma unor critici similare și prin raportare la aceleași dispoziții constituționale ca în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 541 din 26 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 27 ianuarie 2020, paragrafele 14-17, Curtea a reținut că, prin Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, a fost recunoscută posibilitatea instanțelor de a solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe hotărâri prin care să dea rezolvări de principiu chestiunilor de drept de a căror clarificare depinde soluționarea pe fond a cauzelor și cu privire la care judecătorii, în cursul judecății, consideră că este necesar să solicite concursul instanței supreme, care să tranșeze cu titlu definitiv problema în discuție. Această nouă competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost reglementată în scopul prevenirii apariției jurisprudenței neunitare la nivelul instanțelor naționale, prin oferirea de soluții care se impun cu forță obligatorie atât instanței care a solicitat pronunțarea unei astfel de hotărâri prealabile, cât și celorlalte instanțe confruntate cu probleme de drept similare, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție având, în toate cazurile, efecte doar pentru viitor.

42. S-a mai arătat, în decizia menționată, că analiza Înaltei Curți de Casație și Justiție poartă exclusiv asupra problemei punctuale indicate de judecătorul cauzei, care, anticipând dificultatea chestiunii și riscul ca aceasta să genereze interpretări diferite în momentul în care diverse instanțe ar ajunge să examineze respectiva chestiune de drept, solicită instanței supreme să statueze într-o manieră care să clarifice și să fixeze o optică unitară, generalizată la nivelul tuturor instanțelor din țară. Funcția preventivă și unificatoare a acestei proceduri este benefică actului de justiție, asigurând realizarea premiselor pentru întrunirea caracteristicilor unui proces echitabil, ca exigență a statului de drept izvorâtă din prevederile art. 21 din Legea fundamentală, dar și din cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceasta, deoarece se evită interpretările diferite pe care diverse instanțe le-ar putea da aceleiași problematici, iar părțile din proces beneficiază de certitudinea previzibilității dispozițiilor legale aplicabile situației de fapt conflictuale în care se află. Totodată, prin această procedură se asigură și respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii și a autorităților publice, procesele urmând să fie soluționate în baza unor prevederi legale interpretate unitar, astfel încât persoanele implicate în litigii aflate pe rolul unor instanțe diferite vor beneficia de un tratament juridic egal.

43. De asemenea, în decizia precitată, Curtea a mai statuat că, potrivit textului de lege criticat în cauza de față, soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție se impune cu forță obligatorie tuturor judecătorilor, însă acest lucru nu aduce atingere independenței acestora, întrucât, în cadrul proceselor pe care le soluționează, judecătorul își menține prerogativa decizională neștirbită, în sensul că va aprecia întregul ansamblu probatoriu în mod obiectiv, în absența oricăror influențe exterioare care să îi afecteze libertatea de a ajunge la o soluție bazată exclusiv pe propria argumentare rațională. Interpretarea obligatorie dată de instanța supremă se integrează în esența textului de lege interpretat, explicând înțelesul acestuia, clarificând modul său de aplicare și evidențiind semnificația corectă a conținutului său normativ, fără să impună însă judecătorilor care urmează să îl aplice soluții prestabilite pentru situații date, ci permițând coroborarea acestuia, în cadrul procesului de interpretare și aplicare a legii la speță, cu toate celelalte elemente de fapt și de drept pe care judecătorul își va fonda raționamentul care va conduce la soluționarea litigiului.

44. Cele statuate prin decizia menționată își mențin valabilitatea și în cauza de față, neintervenind elemente noi, de natură să justifice modificarea acestei jurisprudențe, astfel încât, în prezenta cauză, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3), art. 21, art. 124 alin. (3) și art. 126 alin. (1)-(3).

45. În ceea ce privește invocarea, în prezenta cauză, a dispozițiilor art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, cu motivarea că nu sunt definite „chestiunile de drept” la care face referire textul de lege criticat, astfel încât instanțele judecătorești pot adresa Înaltei Curți de Casație și Justiție orice întrebare cu caracter de generalitate, iar dezlegarea dată de instanța supremă devine obligatorie în cauza respectivă, precum și în alte procese, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată.

46. Cu privire la modul de reglementare a normelor, Curtea Constituțională, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea în acest sens Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, Decizia nr. 137 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 17 aprilie 2019, paragraful 107, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59). Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o largă măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare

certitudine, oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării. Prin urmare, existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate.

47. De asemenea, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea a mai reținut că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, sau Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragraful 109, citate în Decizia Curții Constituționale nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 47).

48. Astfel, aplicând aceste considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea reține că, fără a defini în mod exhaustiv „chestiunea de drept” în privința căreia se solicită Înaltei Curți de Casație și

Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu, dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, cuprinse în cartea a II-a — Procedura contencioasă titlul III — *Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare* capitolul II — *Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, indică anumite criterii care să conducă la circumstanțierea conținutului acestei sintagme, respectiv soluționarea pe fond a cauzei respective să depindă de chestiunea de drept invocată, aceasta să fie nouă, respectiv asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

49. Așadar, analizate în ansamblul reglementării din care fac parte, respectiv capitolul II, cuprins în titlul III cartea a II-a din Codul de procedură civilă, prevederile legale criticate sunt redactate cu suficientă precizie și claritate astfel încât să permită destinatarilor interpretarea și aplicarea lor, dată fiind și calitatea destinatarilor dispoziției legale criticate, respectiv un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

50. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihai Gherghiceanu în Dosarul nr. 4.356/97/2018 al Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă și, respectiv, de Petru Negură, Victoria Glodeanu, Hajnalka Duția, Iosif Adrian Delian, Aurel Uilăcan, Ovidiu Nicolae Gomoii, Liviu Teodosiu, Livia Vasu și Vasile Ola în dosarele nr. 540/97/2019, nr. 2.581/97/2018, nr. 2.626/97/2018 și nr. 2.934/97/2018 ale Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, în Dosarul nr. 3.926/62/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, în dosarele nr. 1.169/62/2018, nr. 4.832/62/2019 și nr. 4.676/62/2019 ale Tribunalului Brașov — Secția I civilă și, respectiv, în Dosarul nr. 1.141/97/2018 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și constată că sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dispozițiile art. 169² din aceeași lege, precum și cele ale art. 519 și ale art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, Curții de Apel Brașov — Secția civilă, Tribunalului Brașov — Secția I civilă și, respectiv, Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4)

din Codul de procedură civilă coroborat

cu art. 14 din Legea nr. 47/1992

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 323

din 22 septembrie 2025

Dosar nr. 1.025/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
George Bogdan Florescu	— pentru președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Bogdan Cristea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru-Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.025/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4.589/102/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 3 aprilie 2025, în Dosarul nr. 4.589/102/2024, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Modul de calcul al indemnizației lunare prevăzute de art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, în perioada cuprinsă între data prevăzută de art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, ca fiind termenul-limită pentru emiterea de către Guvern a normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 (respectiv în termen de 60 de zile de la data de 7 decembrie 2022, dată la care a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022), și data de 19 septembrie 2023 la care a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 865/2023

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010)

Art. 5. — „Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la art. 2 alin. (2) se majorează cu 50% din indemnizația cuvenită, pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină gemelară, de tripleți sau multipluți, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere. Majorarea astfel calculată nu poate fi mai mică decât valoarea minimă a indemnizației pentru creșterea copilului prevăzută la art. 2 alin. (2).”

9. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor* (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022)

Art. II. — „În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Guvernul va actualiza în mod corespunzător, prin hotărâre, Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. III. — „(1) Prevederile art. I se aplică începând cu data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la art. II, cu excepția punctului 13, care se aplică după 30 de zile de la această dată.” (...)

10. *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 554/2004)

Art. 1. — „(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.” (...)

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal cu nr. 4.589/102/2024, reclamanta a solicitat obligarea pârâtei Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș la plata sumei de 46.657,14 lei, cu titlu de diferență de indemnizație lunară pentru copiii născuți dintr-o sarcină de tripleți, pentru perioada aferentă lunilor februarie 2023-octombrie 2023 inclusiv.

12. Prin Sentința nr. 586 din 10 octombrie 2024, Tribunalul Mureș — Secția contencios administrativ și fiscal a respins excepțiile tardivității și lipsei plângerii prealabile; a admis acțiunea și a obligat pârâta să achite reclamantei suma totală de 46.657,14 lei, cu titlu de diferență de indemnizație lunară pentru copiii născuți dintr-o sarcină de tripleți, pentru perioada aferentă lunilor februarie 2023-octombrie 2023 inclusiv.

13. Împotriva acestei sentințe, pârâta a declarat recurs prin care a solicitat casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii, invocând motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 5 și 8 din Codul de procedură civilă.

14. Subsumat primului motiv de casare, a arătat că prima instanță a respins în mod nelegal excepțiile tardivității și lipsei plângerii prealabile, întrucât reclamanta nu a formulat în termenul de 30 de zile plângere prealabilă împotriva deciziei de stabilire a indemnizației de creștere a copilului, ci s-a adresat instituției după un an și 8 luni.

15. În dezvoltarea celui de-al doilea motiv de casare, recurenta a susținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, care constituie fundamentul pretențiilor deduse judecării, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1173 din 7 decembrie 2022 și a intrat în vigoare, parțial, la aceeași dată, întrucât prevederile art. I pct. 5 din acest act normativ sunt obligatorii începând cu data intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 865/2023 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011 (*Hotărârea Guvernului nr. 865/2023*), care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 19 septembrie 2023.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

16. Instanța de trimitere a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

17. În acest sens a menționat că procesul se află în curs de soluționare pe rolul Curții de Apel Târgu Mureș, care judecă în ultimă instanță, conform art. 10 alin. (2) raportat la art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

18. A mai reținut că este îndeplinită condiția privind dependența dintre lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, evocând în acest sens considerentul de la paragraful 51 din Decizia nr. 36 din 7 noiembrie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 7 februarie 2017, prin care s-a reținut că: chiar dacă recursul reprezintă o cale extraordinară de atac, care implică compararea hotărârilor atacate numai pentru motive de nelegalitate, aceasta nu reprezintă un impediment pentru a constata că instanța de recurs rezolvă „fondul litigiului”; verificarea respectării dispozițiilor legale și aplicării legii de către instanța ce a pronunțat hotărârea recurată implică cercetarea „fondului litigiului”.

19. De asemenea, instanța de trimitere a apreciat că este îndeplinită și condiția noutății, având în vedere că nu s-a conturat o orientare jurisprudențială majoritară și nici nu a intervenit o practică judiciară neunitară asupra modului de rezolvare a chestiunii de drept în discuție.

20. A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept invocate și aceasta nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

21. Recurenta a apreciat că majorarea indemnizației de creștere a copilului începând cu al doilea copil născut dintr-o sarcină de tripleți nu poate fi aplicată începând cu 23 februarie 2023, legea fiind aplicabilă numai situațiilor ivite după adoptarea sa.

22. Intimata a apreciat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022 reprezintă un act normativ cu forță juridică superioară Hotărârii Guvernului nr. 865/2023, astfel încât actul normativ primar prevalează față de normele metodologice, aplicarea sa nefiind condiționată de adoptarea acestor norme.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. Instanța de trimitere a apreciat că dispozițiile art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022 impun Guvernului o obligație de rezultat în sensul adoptării normelor metodologice în maximum 60 de zile de la intrarea în vigoare a acestui normativ.

24. În consecință, la împlinirea termenului maxim de adoptare a hotărârii Guvernului, reclamanta a devenit beneficiara unui drept necondiționat și precis de majorare a indemnizației de creștere a copiilor născuți dintr-o sarcină de tripleți, conform art. I pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, care poate fi pretins chiar dacă Guvernul nu și-a îndeplinit obligația de rezultat menționată anterior.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

25. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme, s-a apreciat că nu este necesară consultarea instanțelor pentru comunicarea practicii judiciare relevante.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

26. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate în exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

27. Prin Decizia nr. 7 din 12 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 11 iunie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că: în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 120 alin. (5) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, personalul silvic la care fac referire aceste dispoziții beneficiază de un spor de risc de 25% din salariul de bază, în absența elaborării normelor, regulamentelor, instrucțiunilor și ghidurilor de bune practici, conform prevederilor art. 115 alin. (1) din aceeași lege.

28. Prin Decizia nr. 9 din 29 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 21 iulie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. IV alin. (1) din Legea nr. 236/2019 pentru modificarea și completarea art. 15 din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, precum și pentru modificarea unor acte normative, că aceste dispoziții sunt aplicabile în absența adoptării de către puterea executivă a normelor metodologice de aplicare prevăzute de art. V din această lege, pentru perioada 16 decembrie 2019-23 iulie 2020.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

29. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

30. Instanța supremă a fost sesizată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, conform căruia „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

31. Din analiza acestui text de lege rezultă că pentru declanșarea mecanismului hotărârii prealabile trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții de admisibilitate:

a) existența unei cauze în curs de judecată, aflată în ultimă instanță;

b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

c) existența unei chestiuni de drept;

d) soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

e) chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;

f) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

32. Verificând îndeplinirea acestor condiții, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea se află pe rolul unui complet de recurs din cadrul Curții de Apel Târgu Mureș, care judecă în ultimă instanță, în conformitate cu art. 10 alin. (2) raportat la art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

33. Așadar, primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

34. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, în lipsa unei definiții legale a acestei noțiuni, în jurisprudența completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formată în aplicarea art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a statuat în mod constant că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății”.

35. Astfel, pentru a exista o chestiune de drept veritabilă, trebuie ca norma de drept disputată să fie susceptibilă a constitui izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al unei practici judiciare neunitare, cât timp scopul procedurilor de unificare este tocmai evitarea acestora.

36. De asemenea, în jurisprudența completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sesizat în temeiul art. 519-521 din Codul de procedură civilă, s-a stabilit că nu se verifică condiția dificultății chestiunii de drept, în următoarele cazuri: (i) claritatea normei, când aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate; (ii) când se solicită instanței supreme determinarea chiar a normei juridice aplicabile unui raport juridic, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată; (iii) când chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și-a clarificat înțelesul în practica judiciară, din hotărârile cercetate rezultând că normele de drept în discuție au primit, într-o majoritate covârșitoare, aceeași interpretare; (iv) când, pe calea hotărârii prealabile, se solicită completarea legii; (v) *când se solicită lămurirea unor aspecte ce se regăsesc tranșate în jurisprudența constantă și clară a Curții de Justiție a Uniunii Europene, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Constituționale ori a Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

37. Așadar, evaluarea dificultății chestiunii de drept nu poate fi disociată de existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă în mecanismele de unificare a practicii judiciare unor chestiuni de drept similare, de natură a oferi instanțelor naționale suficiente repere interpretative, inclusiv prin considerentele cu caracter de principiu, pentru soluționarea cauzelor cu care au fost investite.

38. Prin raportare la aceste exigențe, se constată că instanța de trimitere solicită interpretarea art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, respectiv a se stabili modul de calcul al indemnizației lunare prevăzute de această normă, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, în perioada cuprinsă între data prevăzută de art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, ca fiind termenul-limită pentru emiterea de către Guvern a normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 (respectiv în termen de 60 de zile de la data de 7 decembrie 2022, dată la care a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022), și data de 19 septembrie 2023 la care a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 865/2023.

39. Problema efectelor produse de neadoptarea în termenul legal a unei hotărâri de Guvern asupra dreptului recunoscut prin lege sau alt act normativ cu forță juridică echivalentă a fost rezolvată deja prin considerentele unor decizii în interesul legii, care pot fi valorificate de către instanța de trimitere în procesul de interpretare și aplicare a legii în cauza dedusă judecății.

40. Astfel, prin Decizia nr. 7 din 12 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 11 iunie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că: în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 120 alin. (5) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, personalul silvic la care fac referire aceste dispoziții beneficiază de un spor de risc de 25% din salariul de bază, în absența elaborării normelor, regulamentelor, instrucțiunilor și ghidurilor de bune practici, conform prevederilor art. 115 alin. (1) din aceeași lege.

În considerentele de la paragrafele 48, 59 și 62 s-a reținut că: „Aplicarea principiului supremației legii, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, presupune în situația de față că, dacă un drept sau spor a fost recunoscut unor categorii de persoane prin lege, act cu caracter normativ emis de Parlament sau de către Guvern, prin delegare legislativă, în condițiile art. 115 din Constituție, retragerea acestui drept sau spor trebuie să se facă, tot prin lege, astfel cum prevede expres art. 53 din Constituție (...) În situația în care prin lege s-a stabilit în sarcina administrației adoptarea unei anumite reglementări normative, atunci marja de apreciere este limitată, aceasta nemaiaivând dreptul de a decide dacă și când să emită un act administrativ, ci doar modul de reglementare formală, cu respectarea principiului legalității, respectiv ca actul să nu adauge la lege sau să restricționeze, acolo unde legea nu o face. (...) Or, neîndeplinirea de către o autoritate publică a unei obligații legale de a emite acte administrative cu caracter normativ nu poate conduce la suprimarea drepturilor și sporurilor prevăzute de legea în aplicarea căreia trebuiau emise normele sau amânarea îndelungată a acordării lor, atâta vreme cât legea este în vigoare.”

41. Ulterior, prin Decizia nr. 9 din 29 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 21 iulie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. IV alin. (1) din Legea nr. 236/2019 pentru modificarea și completarea art. 15 din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, precum și pentru modificarea unor acte normative, că aceste dispoziții sunt aplicabile în absența adoptării de către puterea executivă a normelor metodologice de aplicare prevăzute de art. V din această lege, pentru perioada 16 decembrie 2019-23 iulie 2020.

În considerentele de la paragrafele 102, 111 și 118-121 din această decizie s-a reținut că: „Adoptarea normelor metodologice nu avea un caracter determinant pentru acordarea dreptului, adoptarea unor norme complementare de aplicare sau executare a legii nefiind absolut necesară pentru determinarea existenței înseși a dreptului. (...) Dreptul de a primi această indemnizație nu este condiționat de adoptarea normelor metodologice sau de vreo altă condiție ce ar urma să fie stabilită în concret prin acestea și care să facă, astfel, necesară adoptarea de norme complementare în aplicarea și executarea legii, fără de care dreptul nu ar putea fi acordat. Prin urmare, faptul că aceste norme metodologice nu au fost elaborate în termenul stabilit de lege, de 90 de zile de la data intrării în vigoare a Legii nr. 236/2019, nu poate constitui un impediment la recunoașterea acestor drepturi. Normele metodologice sunt acte administrative care au rolul de a prevedea măsuri de aplicare și punere în executare în concret a dispozițiilor actelor normative pentru care au fost emise și nu pot adăuga la lege, nu pot contrazice legea și nu pot anihila un drept recunoscut (...). Respectând ierarhia actelor normative prevăzută de Constituția României, republicată, și de art. 4 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor

normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 24/2000*), normele metodologice nu pot adăuga, restrânge sau modifica dispoziția legală pe care o explicitează și a cărei executare o asigură. În acest sens, art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 prevede: «(3) Actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă.» Prin urmare, atâta vreme cât dreptul prevăzut prin lege este unul necondiționat și poate fi determinat din cuprinsul textului de lege cu suficientă claritate și precizie, simpla omisiune a autorității chemate a elabora normele de aplicare a textului de lege nu poate conduce la anularea dreptului deja recunoscut prin efectul legii. Interpretarea contrară nu poate fi acceptată întrucât sugerează neaplicarea unor dispoziții legale, clare și necondiționate, pentru simplul motiv că autoritatea abilitată de legiuitor nu a elaborat normele de aplicare a acestor dispoziții, norme care oricum nu puteau nici modifica dreptul stabilit legal și nici adăuga condiții suplimentare celor stabilite de lege.”

42. Ca atare, există statuări anterioare date de Înalta Curte de Casație și Justiție prin considerentele unor decizii obligatorii conform art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care constituie repere de interpretare suficiente și utile instanței de trimitere pentru soluționarea cauzei deduse judecătii.

43. În același timp, este în afara oricăror ambivalențe incidența prevederilor art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că încheierea de sesizare trebuie să cuprindă și punctul de vedere al completului de judecată; acesta este ținut să stabilească dacă există o problemă de interpretare a textului legal, care implică riscul unor dezlegări diferite în practica judiciară.

44. Această exigență legală, subsumată condiției privind incidența unei chestiuni de drept veritabile, a fost în mod constant subliniată în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, considerându-se că încheierea de sesizare trebuie să releve reflecția judecătorilor din completul investit cu soluționarea cauzei asupra diferitelor variante de interpretare posibile și asupra argumentelor de natură să le susțină, pentru a da temei inițierii mecanismului de unificare jurisprudențială reprezentat de hotărârea prealabilă.

45. Ca atare, din încheierea de sesizare trebuie să rezulte atât chestiunea de drept supusă lămuririi, cât și dificultatea lămuririi acesteia, prin prezentarea posibilelor interpretări diferite a respectivei probleme de drept.

46. Or, această exigență nu a fost respectată de către instanța de sesizare, care nu a prezentat posibilele interpretări diferite date dispozițiilor legale incidente, de natură a conduce la apariția unor orientări jurisprudențiale divergente.

47. În plus, se cuvine subliniat că pârâta a criticat prin cererea de recurs inclusiv soluția de respingere a excepțiilor tardivității și lipsei plângerii prealabile, invocând motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă.

48. Or, raportat la contextul procesual în care a fost formulată sesizarea, nu este certă existența unei dependențe între lămurirea chestiunii invocate în cadrul motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă și soluționarea pe fond a cauzei.

49. De altfel, reținerea de către instanța supremă a existenței unei dependențe între lămurirea chestiunii invocate și soluționarea pe fond a cauzei ar implica specularea asupra modului de rezolvare a motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă, aspect care excedează cadrul procesual reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă.

50. Prin urmare, constatând că nu este îndeplinită cerința existenței unei chestiuni de drept veritabile, devine inutilă examinarea celorlalte condiții de admisibilitate instituite de art. 519 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 4.589/102/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept referitoare la:

Modul de calcul al indemnizației lunare prevăzute de art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, în perioada cuprinsă între data prevăzută de art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022, ca fiind termenul-limită pentru emiterea de către Guvern a normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 (respectiv în termen de 60 de zile de la data de 7 decembrie 2022, dată la care a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 164/2022), și data de 19 septembrie 2023 la care a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 865/2023.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 22 septembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

